

आधिकारिक पाठ्यक्रम 2025-26

OFFICIAL SYLLABUS 2025-26

गुजराती / (गुजराती)

कोड: H-442

धोरण-१०/ Class-10th

विषयनुं नाम Subject Name	कोड Code	पीरियड नंबर Duration/Marks	परीक्षा चक्र Exam Cycle
गुजराती गुजराती	H-442	3 घंटे / 100 अंक 3 Hrs / 100 Marks	(ऑन-डिमांड) (On-Demand) अप्रैल और अक्टूबर April And October
विषयसूचीकोष्टक / Table of Contents			
क. नं. Sr.No.	विषय / Topic	वर्णन / Details	
मूलभूत माहिती Part-1 Basic Information			
1.1	सामान्य माहिती General Information	विषयनुं नाम, कोड Subject Name, Code	
1.2	शीष्वानो डेतु Learning Objectives	NEP 2020 अनुरूप NEP 2020 Aligned	
1.3	मुक्त शाणा विशेषताओ Open Schooling Features	12 मुख्य लक्षणो 12 Key Features	
1.4	अंक प्रकाशन सारांश Marks Distribution	100 तमारा काविलाग Division of 100 Marks	
अभ्यासक्रम विगतो Part-2: Syllabus Details			
80 गुण			

(Handwritten signatures)

परीक्षा समिति / Examination Committee
केन्द्रीय मुक्त विद्यालयी शिक्षा एवं परीक्षा बोर्ड
Central Board of Open Schooling & Examination
नई दिल्ली / New Delhi

2.1	વિભાગ A - અદ્રશ્ય સમજણ Unseen Comprehension	15 ગુણ
2.1.1	અપિત ગદ્યશ Unseen Prose	08 ગુણ
2.1.2	અપઠિત પદ્યાંશ Unseen Poetry	07 ગુણ
2.2	વિભાગ 'B' - વ્યાકરણ Grammar	20 ગુણ
2.2.1	શબ્દ રચના Word Formation	03 ગુણ
2.2.2	વાંચન પરિવર્તન Voice Change	03 ગુણ
2.2.3	સમાસ Compounds	03 ગુણ
2.2.4	સંધિ Sandhi	03 ગુણ
2.2.	પ્રત્યય અને ઉપસર્ગ Suffixes & Prefixes	04 ગુણ
2.2.6	રૂઢિપ્રયોગો અને કહેવતો Idioms & Proverbs	04 ગુણ
2.3	વિભાગ 'C' - પાઠ્યપુસ્તક Textbook	30 ગુણ
2.3.1	ગદ્ય વિભાગ Prose Section	12 ગુણ
2.3.2	શ્લોક વિભાગ Poetry Section	12 ગુણ
2.3.3	લાંબા જવાબવાળા પ્રશ્નો Long Answer Questions	06 ગુણ
2.4	વિભાગ 'ડી' - લેખન કૌશલ્ય Writing Skills	15 ગુણ
2.4.1	નિબંધ લેખન Essay Writing	06 ગુણ
2.4.2	પત્ર લેખન Letter Writing	05 ગુણ
2.4.3	સંવાદ લેખન Dialogue Writing	04 ગુણ

Angela

J

Amk

પરીક્ષા સમિતિ / Examination Committee
કેન્દ્રીય મુક્ત વિદ્યાલયી શિક્ષા એવં પરીક્ષા બોર્ડ
Central Board of Open Schooling & Examination
નई દિલ્લી / New Delhi

भाग-3: ट्यूटर मार्क करेव सौपणी
Part-3: Tutor Marked Assignment

20 गुण

3.1	सतत मूल्यांकन Periodic Assessment	05 गुण
3.2	बहुविध मूल्यांकनी Multiple Assessment	05 गुण
3.3	पोर्टफोलियो Portfolio	05 गुण
3.4	सांभणजुं अने भोलजुं Listening & Speaking	05 गुण

प्रश्नपत्र डिजाइन
Part -4: Question Paper Design

4.1	प्रश्नपत्रनुं स्वरूप QP Format	अमसीक्य, वीअेसअे, अेसअे, अेलअे MCQ, VSA, SA, LA
-----	-----------------------------------	--

प्रकरण प्रमाणे विगत
Part -5: Chapter-wise Breakdown

5.1	गद्य विभाग Prose Section	प्रकरणोनी यादी Chapters List
5.2	श्लोक विभाग Poetry Section	कविताओनी यादी Poems List

व्याकरण विषय विगतवार
Part -6: Grammar Topics Detailed

6.1	विगतवार व्याकरण यादी Detailed Grammar List	नियमो अने उदाहरणो Rules & Examples
-----	---	---------------------------------------

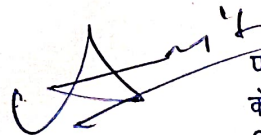
लेखन कौशल्य मार्गदर्शन
Part -7: Writing Skills Guide

7.1	लेखन फॉर्मेट Writing Formats	निबंधो, पत्रो, संवाद्यो Essay, Letter, Dialogue
-----	---------------------------------	--

परीक्षा तैयारी व्यूडरयना
Exam Preparation Strategy

8.1	तैयारी योजना	टिप्स अने व्यूडरयनाओ
-----	--------------	----------------------

परीक्षा समिति / Examination Committee
केन्द्रीय मुक्त विद्यालयी शिक्षा एवं परीक्षा बोर्ड
Central Board of Open Schooling & Examination
नई दिल्ली / New Delhi

Preparation Plan	Tips & Strategy
ગુણ વિશ્લેષણ Part-9: Marks Analysis	
9.1 વિગતવાર અંક વિભાજન Detailed Marks Breakup	કુલ ૧૦૦ ગુણ Total 100 Marks

1. LEARNING OBJECTIVES (NEP 2020)

૧. ભાષા કૌશલ્ય / ભાષા કૌશલ્ય: ગુજરાતી ભાષાના ચાર કૌશલ્યો (વાંચન, લેખન, બોલવું વગેરે) વિકસાવવા.	1. Language Proficiency: To development of the four skills (Reading, Writing, Listening, Speaking).
૨. સાહિત્યિક સમજ / સાહિત્યિક સમજ: ગુજરાતી સાહિત્ય દ્વારા સંસ્કૃતિ અને જીવન મૂલ્યોને સમજવું.	2. Literary Understanding: To knowledge of Telugu literature and culture.
૩. વ્યાકરણ જ્ઞાન / વ્યાકરણ જ્ઞાન: ગુજરાતી વ્યાકરણના નિયમોનો વ્યવહારુ ઉપયોગ શીખો	3. Grammatical Knowledge: To the practical application of Telugu grammar.
૪. મૂલ્ય શિક્ષણ / મૂલ્ય શિક્ષણ: ગુજરાતી સંસ્કૃતિ અને નૈતિક મૂલ્યોને આત્મસાત કરવા.	4. Values Education: To knowledge of Telugu culture and values.

મુક્ત શાળા શિક્ષણની વિશેષતાઓ / Open Schooling Features

- લવચીક સ્વ-અભ્યાસ પ્રણાલી / Flexible Self-Paced Learning
- ક્રેડિટ સંચય સુવિધા / Credit Accumulation Facility
- માંગ પર પરીક્ષાઓ / On-Demand Examination (April & October)
- ભારતભરમાં ૩૦૦૦+ અભ્યાસ કેન્દ્રો / Study Centers Across India
- પૂર્વ શિક્ષણની માન્યતા / Recognition of Prior Learning (RPL) (Recognition of Prior Learning)
- અપંગો માટે ખાસ જોગવાઈઓ / Special Provisions for Differently
- કોઈ ઉપલી વય મર્યાદા નથી / No Upper Age Limit
- વિષયવાર પાસિંગ / Subject-wise Passing
- ક્રેડિટ ટ્રાન્સફર સુવિધા (TOC- ગણતરીનો સિદ્ધાંત) / Credit Transfer Facility (TOC-Theory of Computation)
- સ્વ-અભ્યાસ સામગ્રી / Self-Learning Material
- (પ્રિન્ટ + ડિજિટલ) / (Print + Digital)
- બ્રિજ કોર્સ સુવિધા / Bridge Course Facility
- 14+ ભાષાઓમાં સામગ્રી / Study Materials in 14+ Indian Languages

ગુણ વિતરણ સારાંશ: વાંચન સમજણ (૧૫) | વ્યાકરણ (૨૦) | પાઠ્યપુસ્તક (૩૦) | લેખન કૌશલ્ય (૧૫) | આંતરિક મૂલ્યાંકન (૨૦) = કુલ ૧૦૦ ગુણ

Marks Distribution Summary: Unseen Comprehension (15) | Grammar (20) | Textbook (30) | Writing Skills (15) |

(Handwritten signatures)

પરીક્ષા સમિતિ / Examination Committee
કેન્દ્રીય મુક્ત વિદ્યાલયી શિક્ષા અને પરીક્ષા બોર્ડ
Central Board of Open Schooling & Examination
નई દિલ્લી / New Delhi

Internal Assessment (20) = Total 100 Marks

વિભાગ 'A' અદ્રશ્ય સમજણ

15 Marks

ઉદ્દેશ્ય: વિદ્યાર્થીઓની વાંચ્યા વગરના બંગાળી ફકરાઓ અને કવિતાઓ સમજવાની ક્ષમતા યકાસવી.

વિષય / Topic	વર્ણન / Description	સ્કોર / ગુણ
1. વાંચ્યા વગરનો ફકરો (Unseen Prose Passage)	સરળ ગુજરાતી ગદ્યાંશ (150-200 શબ્દો). આકલન: અવબોધન, શબ્દાર્થ, શીર્ષક પસંદગી.	08 ગુણ (MCQ + VSA)
2. વાંચ્યા વગરનો ફકરો (Unseen Poetry)	સરળ ગુજરાતી કવિતા (8-10 પંક્તિઓ). આકલન: ભાવાર્થ, પ્રશ્નોત્તર.	07 ગુણ (MCQ + VSA)

વિભાગ B એપ્લાઇડ ગ્રામર / Section 'B' Applied Grammar

20 ગુણ

વિષય / Topic	વર્ણન / Scope	સ્કોર / ગુણ
૧. શબ્દ રૂપાંતર	શબ્દ રચના (Word Formation)	03 ગુણ
૨. અવાજમાં ફેરફાર	વાચ્ય પરિવર્તન (Active/Passive/Impersonal)	03 ગુણ
૩. સંયોજન	સમાસ (Identification & Formation)	03 ગુણ
૪. સંધિ ભંગ	સંધિ (Vowel, Consonant, Visarga)	03 ગુણ
૫. પ્રત્યય અને ઉપસર્ગ	પ્રત્યય અને ઉપસર્ગ (Usage & Identification)	04 ગુણ
૬. રૂઢિપ્રયોગો અને કહેવતો	મુહાવરા અને કહેવતો (Meaning & Usage)	04 ગુણ

વિભાગ 'C' પાઠ્યપુસ્તક / Section 'C' Textbook

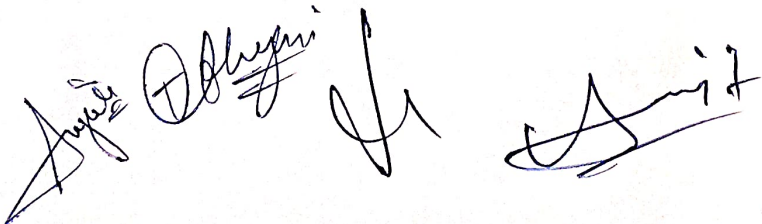
30 Marks

ભાગ / Section	વિવરણ / Description	અંક / Marks
ગદ્યાંશ Prose	પઠિત ગદ્યાંશ પર આધારિત પ્રશ્નો. (MCQs + Short Answers + Long Answer)	12 Marks
પદ્યાંશ Poetry	પઠિત કાવ્યાંશ પર આધારિત પ્રશ્નો. (MCQs + Short Answers + Long Answer)	12 Marks
દીર્ઘ પ્રશ્ન Long Answer	પાઠ આધારિત વિસ્તૃત ઉત્તરીય પ્રશ્નો. (1 out of 2 Questions)	06 Marks

વિભાગ 'D' સર્જનાત્મક લેખન / Section 'D' Creative Writing

15 Marks

કામ / Task	વર્ણન / Scope	સ્કોર / Marks
નિબંધ લેખન (Essay Writing)	નિબંધ લેખન (150-200 Words) (Current affairs, Social issues, Culture)	06 Marks
પત્ર લેખન (Letter Writing)	પત્ર લેખન (Formal/Informal) (100-120 Words)	05 Marks
સંવાદ લેખન	સંવાદ લેખન (Between two people)	04 Marks

પરીક્ષા સમિતિ / Examination Committee
કેન્દ્રીય મુક્ત વિદ્યાલયી શિક્ષા એવં પરીક્ષા બોર્ડ
Central Board of Open Schooling & Examination
નવું દિલ્લી / New Delhi

(Dialogue Writing)	(80-100 Words)	
વિભાગ D: શિક્ષક દ્વારા ચિહ્નિત સોપણીઓ / Tutor Mark Assignment		20 Marks

ઘટક / Component	વર્ણન / Description	સ્કોર / Marks
સતત મૂલ્યાંકન Periodic Assessment	૩ સામયિક પરીક્ષણો (શ્રેષ્ઠ ૨ ની સરેરાશ) 3 Periodic Examinations (Average Of Best 2)	05 Marks
બહુવિધ મૂલ્યાંકન Multiple Assessment	કિવજ, મૌખિક પરીક્ષણો, ખ્યાલ નકશા Quizzes, Oral Exams, Concept Maps	05 Marks
પોર્ટફોલિયો Portfolio	વર્ગ કાર્ય, સાથી મૂલ્યાંકન, સ્વ-મૂલ્યાંકન Class Work, Peer Assessment, Self Assessment	05 Marks
સંભળવું અને વાંચવું Listening & Speaking	સંભળવાની અને બોલવાની કુશળતાની કસોટી Test Of Listening And Speaking Skills	05 Marks

નોંધ: આંતરિક મૂલ્યાંકન અભ્યાસ કેન્દ્રો દ્વારા કરવામાં આવશે. PCP અને TMA ફરજિયાત છે

પ્રશ્નપત્ર ડિઝાઇન / Question Paper Design	80 Marks
---	----------

વિભાગ / Section	પ્રશ્નના પ્રકારો / Question Types	સરચાર્જ / Weightage
વિભાગ 'A' (ન વાંચેલ)	MCQ + VSA	15 Marks
વિભાગ 'B' (વ્યાકરણ)	MCQ + VSA + SA	20 Marks
વિભાગ 'C' (પાઠ્યપુસ્તક)	MCQ + SA + LA	30 Marks
વિભાગ 'D' (લેખન)	LA (Essay/Letter/Dialogue)	15 Marks
	કુલ / Total:	80 Marks

પ્રકરણ મુજબના અભ્યાસક્રમની વિગતો / Detailed Syllabus Breakdown

ગદ્ય વિભાગ / Prose Section

નં.	પાઠનું શીર્ષક / Chapter Name	લેખક / Author
1	છત્રી (Chhatri)	રતિલાલ બોરીસાગર
2	વાયરલ ઇન્ફેક્શન (Viral Infection)	ગુણવંત શાહ
3	ભૂલી ગયા પછી (Bhuli Gaya Pachhi)	રઘુવીર ચૌધરી
4	ડાંગવનો અને... (Dangvano Ane...)	મહેન્દ્રસિંહ પરમાર
5	ગતિભંગ (Gatibhang)	મોહનલાલ પટેલ

શ્લોક વિભાગ / Poetry Section

ના.ક્ર.	પાઠનું શીર્ષક / Poem Name	કવિ / Poet	અભિવ્યક્તિઓ Theme
1	વૈષ્ણવજન (Vaishnavajan)	નરસિંહ મહેતા	Devotion, Humanity
2	શીલવંત સાધુને (Shilvant Sadhune)	ગંગાસતી	Spirituality, Character
3	દીકરી (Dikri)	અશોક યાવડા 'બેદિલ'	Daughter, Love
4	હું એવો ગુજરાતી (Hu Evo Gujarati)	વિનોદ જોશી	Pride, Identity

(Handwritten signatures and marks)

પરીક્ષા સમિતિ / Examination Committee
કેન્દ્રીય મુક્ત વિદ્યાલયી શિક્ષા એવં પરીક્ષા બોર્ડ
Central Board of Open Schooling & Examination
નई દિલ્લી / New Delhi

વ્યાકરણ વિષયની વિગત / Detailed Grammar Topics

૧. શબ્દ સંધિ અને સમાસ

1. Words Sandhi & Compounds

વિષય / Topic	વર્ણન / Details
શબ્દ / Words	તત્સમ, તદ્ભવ, દેશજ, વિદેશી શબ્દોનું વર્ગીકરણ અને ઉદાહરણો. (Classification of words based on origin).
સંધિ / Sandhi	સ્વરસંધિ, વ્યંજનસંધિ અને વિસર્ગસંધિના નિયમો અને ઉદાહરણો. (Rules and examples of Vowel, Consonant & Visarga Sandhi).
સમાસ / Compounds	કર્મધારય, તત્પરુષ, બહુવ્રીહિ, દ્વિગુ, અવ્યયીભાવ સમાસની ઓળખ અને વિગ્રહ.

૨. પ્રત્યય, ઉપસર્ગ અને અવાજ

2. Affixes & Voice

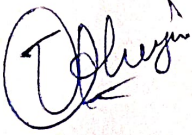
વિષય / Topic	ભેદ / Types	ઉદાહરણ / Examples
પ્રત્યય / Suffixes	કૃત પ્રત્યય, તદ્ધિત પ્રત્યય	લખ + આણ = લખાણ, દૂધ + વાળો = દૂધવાળો
ઉપસર્ગ / Prefixes	ગુજરાતી, સંસ્કૃત ઉપસર્ગ	પ્ર, પરા, અ, કુ, સુ, વિ, નિ
વાચ્ય / Voice	કર્તૃવાચ્ય, કર્મવાચ્ય, ભાવવાચ્ય	રમેશ ચોપડી વાંચે છે (Active) -> રમેશથી ચોપડી વંચાય છે (Passive)

૩. રૂઢિપ્રયોગો અને અર્થશાસ્ત્ર

3. Idioms & Semantics

વિષય / Topic	વર્ણન / Description	ઉદાહરણ / Example
મુહાવરા / Idioms	પ્રચલિત ગુજરાતી મુહાવરા અને વાક્ય પ્રયોગ	આકાશ પાતાળ એક કરવા (To work very hard)
શબ્દાર્થ / Semantics	સમાનાર્થી શબ્દ, વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ	સૂર્ય - રવિ, દિવસ - રાત

Agar

પરીક્ષા સમિતિ / Examination Committee
કેન્દ્રીય મુક્ત વિદ્યાલયી શિક્ષા એવં પરીક્ષા બોર્ડ
Central Board of Open Schooling & Examination
નई દિલ્લી / New Delhi

लेखन कौशल्य मार्गदर्शन / Writing Skills Guide

१. निबंध लेखन / Essay Writing (150-200 Words)

संरचना / Structure:

- प्रस्तावना (Introduction)
- मुख्य विषयवस्तु (Body Paragraphs)
- उपसंहार (Conclusion)

विषय / Topics:

- मेरो यादगार प्रवास (My Memorable Trip)
- पर्यावरण सुरक्षा (Environment Protection)
- वृक्षारोपण (Tree Plantation)
- विद्यार्थी जीवन (Student Life)

२. पत्रो अने संदेशाव्यवहार / Letter & Dialogue

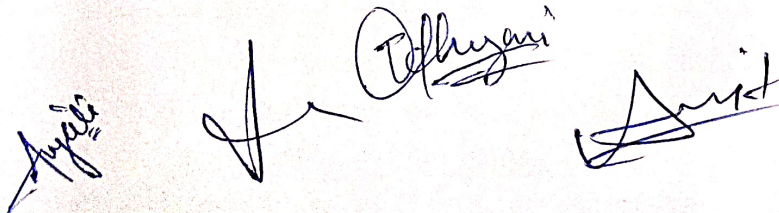
पत्र लेखन / Letter Writing	संवाद लेखन / Dialogue Writing
<ul style="list-style-type: none"> • (Formal): रज्ज माटे, आचार्यश्रीने, संपादकने. • (Informal): मित्रने, माता-पिताने. • Format: तारीख, संबोधन, विषय, मुख्य भाग, सडी. 	<ul style="list-style-type: none"> • ब्ये व्यक्तिओ वय्येनी वातयतीत. • स्वाभाविक अने सरण भाषा. • विषय: दैनिक जीवन, सामाजिक मुद्दा. • 8-10 संवादी (Exchanges).

परीक्षानी तैयारीनी व्यूहरचना / Exam Preparation Strategy

विभाग / Section	व्यूहरचना / Strategy	संसाधनी/Resources	समय / Time
साहित्य (Literature)	वातांओ अने कविताओ सारी रीते वांओ. वेभक परियय याद करो.	NCERT Textbooks	1 hour daily
व्याकरण (Grammar)	नियमो समजो अने उदाहरणोनी अभ्यास करो.	Grammar Book	45 mins daily
लेखन (Writing)	विविध विषयो पर निबंध अने पत्र लेखनो मडावरो करो.	Practice Papers	30 mins alt. days
वांय्या वगरनुं (Reading)	विविध गद्यांशो वांयवा अने समजवानो अभ्यास करो.	Newspapers/Past Papers	30 mins weekly

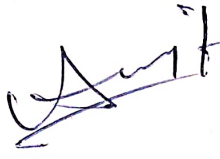

विगतवार गुण विश्लेषण / Detailed Marks Analysis

विभाग / Section	घटक / Component	प्रश्न / Questions	अंक / Marks	कुल / Total
वांय्या वगरनी समज	वांय्या वगरनी इकरो	MCQ + VSA	08	15 Marks
	वांय्या वगरनी इकरो	MCQ + VSA	07	
	Total:			
व्याकरण	शब्द स्वरूप	1-3 Questions	03	20 Marks
	लप्राण परिवर्तन	1-3 Questions	03	
	संयोजन	1-3 Questions	03	
	संधि	1-3 Questions	03	
	प्रत्यय/उपसर्ग	1-4 Questions	04	
	रूढिप्रयोगो	1-4 Questions	04	
	Total:			
पाठ्यपुस्तक	मार्ग (Prose)	MCQ+SA+LA	12	30 Marks
	श्लोक (Poetry)	MCQ+SA+LA	12	
	वांयो प्रश्न (Long Ans)	1 out of 2	06	
	Total:			
लेखन कौशल्य	निबंध लेखन	1 प्रश्न	06	15 Marks
	पत्र लेखन	1 प्रश्न	05	

परीक्षा समिति / Examination Committee
 केन्द्रीय मुक्त विद्यालयी शिक्षा एवं परीक्षा बोर्ड
 Central Board of Open Schooling & Examination
 नई दिल्ली / New Delhi

	संवाद लेखन	1 प्रश्न	04	
	Total:			
बोर्ड परीक्षानो कुल (सिद्धांत)/ Theory Total:			80 Marks	
TMA शिक्षक तरीके चिह्नित सोपणी	सतत मूल्यांकन	Best of 2	05	20 Marks
	बहुविध मूल्यांकन	School Level	05	
	पोर्टफोलियो	Classwork	05	
	सांभलणुं अने वांयवुं	ASL	05	
	Total:			
महायोग (Grand Total):			100 Marks	

परीक्षा समिति / Examination Committee
 केन्द्रीय मुक्त विद्यालयी शिक्षा एवं परीक्षा बोर्ड
 Central Board of Open Schooling & Examination
 नई दिल्ली / New Delhi